

Проект

“Опазване и възстановяване на 11 типа природни местообитания край реки и влажни зони в 10 Натура 2000 места в българските гори”

LIFE08 NAT/BG/000281

Осъществява се със съдействието на програма LIFE на Европейския съюз

МЪРТВАТА ДЪРВЕСИНА В ГОРИТЕ

Мартин Борисов - ЛТУ

РДГ Кюстендил, 13.07. 2010 г.

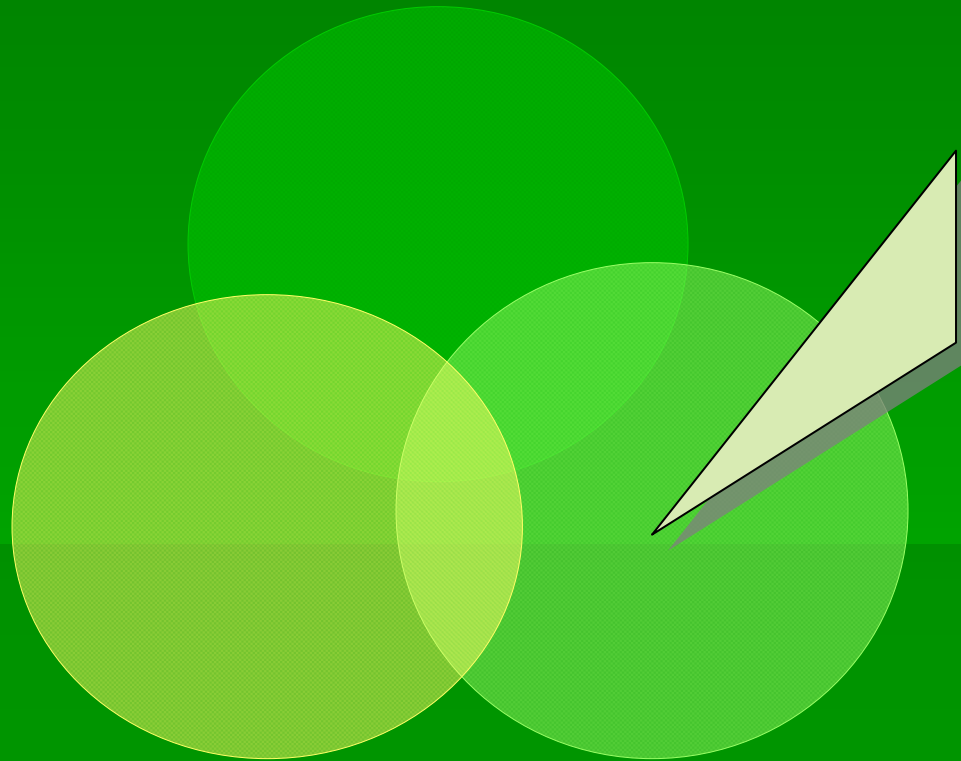
Стопанисване на горите

Устойчивост

Мъртва
дървесина

Многофункционалност

Природосъобразност

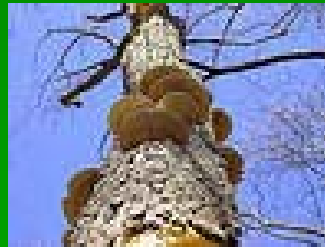

Мъртвата дървесина се получава от:

- Абиотични процеси

- Биотични процеси

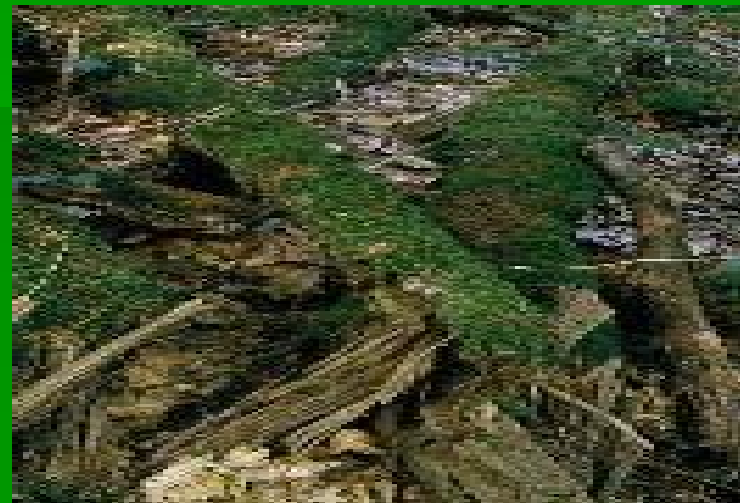

- Антропогенни въздействия

Фази на разлагане:

- Заселване
- Разпадане
- Хумифициране

Значение:

❖ Биоразнообразие

- Насекоми
- Гъби
- Животни
- Птици

❖ Възобновяване

- Конкуренция от храсти и треви
- Екстремални температури
- Влагозапасяване

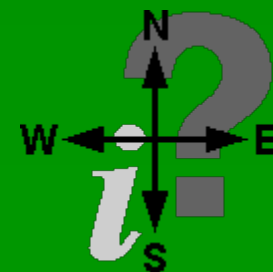
❖ Подобряване на почвените условия

- Хумус
- Ерозия

Нормативна база:

- 2003 – МК Виена
- 2005 - Директива на ЕС за подпомагане развитието на селските региони
- Натура 2000
- Директиви за птиците и хабитатите
- Национални горски програми
- Закон за горите и наредби
- Горска сертификация
- В България – Приложения на Наредба за сечите

Инвентаризация:

- Австрия – от 1992 г.
- Германия, Швейцария, Люксембург, Лихтенщайн – от 1993 г.
- България – от ????

Средни количества мъртва дървесина в стопанските гори

	Германия 2002 г.	Швейцария 1995 г.	Австрия 2002 г.	Люксембург 2004 г.
m ³ /ha	11.5	11.9	6.1	11.6

Примери за подпомагане:

➤ Австрия Natura 2000 район

- ✓ Острови на старостта от min. 10 дървета на възраст по-висока от турнуса – 50EUR/год., на 10 ha – до 2 ОС
- ✓ Стоящи стари и мъртви отделни дървета с $d_{1.3} > 35\text{cm}$ по 5 EUR/дърво/год.

➤ Люксембург

- ✓ Оставяне на min. 7 дървета ($d_{1.3} > 60\text{ cm}$)/ha – на всеки 5 год. 6.25 EUR/m³ за бука и 10 EUR/m³ за дъба
- ✓ Оставяне на min. 20m³/ha ($d_{1.3} > 50\text{ cm}$) лежаща и стояща МД – еднократна субсидия от 20.5 EUR/m³ за бука и 48.25 EUR/m³ за дъба. На 1 ha се субсидират до 40 m³.

➤ Германия/Саарланд

- ✓ Всички дървета от бука се картират и маркират – обема им се заплаща по стойността на дървесина за огрев

Сертификация – мъртва дървесина

- ❖ Критерий 6.3/8 – Запазване на местообитания с прави и паднали мъртви дървета
 - Необходимо действие – План за управление на МД или друга доказателствена документация интегриран към ЛУП
 - Примери от планове за МД (Доспат,):
 - ✓ Оставяне на min. 8-10 стоящи мъртви или умиращи дървета/ha с $d_{1.3} > 22$ cm
 - ✓ Оставяне на min. 6-8 m³/ha МД с $d_{1.3} > 22$ cm
 - ✓ Равномерно оставяне на отпадъците от сечта – да се избягва складирането им на големи купчини

Концепция за МД – Общинска гора Райнланд-Пфалц, Германия

❖ Основни елементи на концепцията:

- *Представя обхвата/обема на запазване на МД в гората*
- *Съдържа указания за практическото ѝ приложение и документиране*
- *Безопасността на работа и движение в гората има предимство!*

10 основни правила за опазване на МД

- *Колкото по-стари, дебели и клонести са дърветата, толкова е по-голямо тяхното значение за биоразнообразието*
- *Най-голямо е значението на местните видове. Необходимо е участието на повече местни видове.*
- *Да се оставят дървета с хралупи, силно обрасли с мъхове и лишей, повредени от низов пожар и мълния.*
- *Да се оставят единични или групи дървета с ниска икономическа стойност (най-малко 5 дървета/ha)*
- *При отгледните сечи да се оставят пречупени или сухи дървета, защото те не могат да бъдат конкуренти*

- *Да се оставят стоящи сухи широколистни дървета. От иглолистните, особено ценни са борът и лиственицата.*
- *Да се оставят пъновете и пречупени от вятър/сняг дървета*
- *Да се оставят клоните и др. отпадъци от сечта по възможност равномерно върху площта*
- *Да се оставят коренищата на изкоренени дървета*
- *Да се оставят дървени, неимпрегнирани колове от оградите срещу повреди от дивеча*

**БЛАГОДАРЯ ЗА ВАШЕТО
ВНИМАНИЕ!**